



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Ing. H. S., IČO: ...**
sídlem U H. 255, F.
zastoupena advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 16. 12. 2019,
č. j. 50455/19/5300-21443-712603,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

1. Žalobkyně (dále v textu jen jako „žalobce“) se včas podanou žalobou domáhala soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne

13. 12. 2018, č. j. 1816792/18/2808-50522-602020, jímž správce daně částečně vyhověl žádosti o vydání přeplatku na daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) a v části přeplatku na DPH ve výši 23 939 678 Kč žádost o vrácení přeplatku na DPH zamítl. Žalobní námitky, které jsou obsaženy v bodu 4 žaloby, zahrnují tvrzení o nezákonnosti žalovaného rozhodnutí, které se týká nevrácení nadměrného odpočtu DPH, žalobce odkazuje na zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, a v žalobě tvrdí, že „*správce daně ani žalovaný v současnosti nedisponují žádným zákonným titulem pro zadržování nadměrného odpočtu ve výši 23 939 678 Kč, který byl úpadcem vykázán na základě řádných daňových přiznání k DPH za zdaňovací období prosinec 2015 až červenec 2016, přičemž platební výměry na DPH dosud nejsou pravomocné a nejsou ani splatné.*“ Správce daně a žalovaný dle názoru žalobce postupovaly v rozporu s § 213 insolvenčního zákona, zadržují majetek úpadce bez právního důvodu, žalobce odkázal na judikaturu Ústavního soudu o ochraně vlastnického práva a na judikaturu NSS týkající se daňových pohledávek dlužníka vůči správci daně a vypořádání majetkových povinností a majetkových práv insolvenčních řízení. Žalobce tedy setrval na svém požadavku, aby mu byla vydána podle jeho názoru neoprávněně zadržovaná částka ve výši 23 939 678 Kč jako přeplatek na DPH, a to do majetkové podstaty úpadce, jímž je obchodní společnost Trávníček – Svitavy, s.r.o., zastoupená insolvenčním správcem Ing. Hanou Sazovskou, tedy žalobcem. Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil.

2. Žalovaný ve vyjádření odkázal na obsah žalovaného rozhodnutí, navrhl, aby soud žalobu zamítl.
3. Krajský soud v řízení vedeném podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
4. Ze správního spisu a ze shodného tvrzení účastníků vyplývá, že správce daně, tj. Finanční úřad pro Pardubický kraj, vydal dne 11. 10. 2017 platební výměry na DPH a za zdaňovací období prosinec 2015 až červenec 2016 celkem osm platebních výměrů, které jsou blíže specifikovány v žalovaném rozhodnutí a ostatně i v článku 2 žaloby, jimiž správce daně vyměřil úpadci, tj. společnosti Trávníček – Svitavy, s.r.o. (dále v textu jen jako „úpadce“), nadměrné odpočty na DPH za toto zdaňovací období v nižší výši, než úpadce požadoval v řádných daňových tvrzeních. K tomu je třeba uvést, že se jedná o případ, kdy nejprve poplatník, v daném případě úpadce, žádal o vrácení přeplatku na DPH, ale správce daně jeho požadavek na vrácení nadměrných odpočtů neuznal a naopak vydal platební výměry, jimiž byla vyměřena DPH ve výši daně a nikoliv ve výši nadměrného odpočtu, který úpadce požadoval.
5. A právě z této popsané situace vyplývá stěžejní problém celé věci, kdy insolvenční správce zmíněného úpadce je přesvědčen o tom, že mu vznikl vratitelný přeplatek, a to již z důvodu existence úpadcem nárokováného vrácení nadměrných odpočtů, a dožadoval se řízení, v němž bylo žalované rozhodnutí vydáno, vyplacení těchto nadměrných výpočtů jako údajně „vratitelného přeplatku“. Naopak správce daně a žalovaný, jak vyplývá i z žalovaného rozhodnutí, vycházeli ze skutečnosti, že žalobce zaměňuje pojmy, tedy zmíněný vykázaný nadměrný odpočet údajného přiznání a vratitelný přeplatek, přičemž dle názoru správce daně a žalovaného přeplatek nevzniká tím, že jej plátce vykáže ve svém daňovém přiznání, ale že přeplatek vzniká až v důsledku vydání rozhodnutí o přeplatku

(nadměrných odpočtů), tedy když by byla vyměřena daň za předmětná zdaňovací období jen na základě podaných daňových přiznání § 139 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění (dále jen „daňový řád“). Správce daně se s požadavkem úpadce na vrácení nadměrného odpočtu na základě jeho daňových přiznání neztotožnil, zahájil daňovou kontrolu a ve vyměřovacím řízení byly naopak vydány platební výměry, jimiž byly vyměřeny nikoliv přeplatky, tj. úpadcem požadované nadměrné odpočty DPH, ale daňové povinnosti, tedy v daném případě existují jen pohledávky dlužníka vůči státu, nikoliv naopak (tedy pohledávky úpadce jako dlužníka vůči státu). V dané věci je proto stěžejní otázkou to, zda existuje či nikoliv vratitelný přeplatek na DPH za uvedené zdaňovací období. Krajský soud se zcela ztotožňuje s žalovaným, že v tomto případě žádný takový vratitelný přeplatek neexistuje, a proto i odkaz žalobce na ustanovení § 213 insolvenčního zákona je „bezpředmětný“.

6. Žalovaný totiž správně uvedl, že pro vznik daňového přeplatku je rozhodující výše daně, která byla pravomocně vyměřena a předepsána platebním výměrem či jiným rozhodnutím vystaveným správcem daně na základě provedeného nalézacího řízení a bez provedení tohoto nalézacího řízení, jehož výsledkem by vznikl přeplatek na dani, nelze jinak tento případný přeplatek vrátit, tedy že až vydání platebního výměru, případně jiného rozhodnutí správce daně, je skutečností rozhodnou pro vlastní vyměření daně (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 3. 2007, č. j. 7 Afs 10/2006-57). Tento závěr, který uvedl i žalovaný v žalovaném rozhodnutí (bod 12), nevyvrátil ani žalobce v žalobě a právě ten je pro posouzení věci stěžejní.
7. Ze správního spisu vyplývá a ostatně to ani žalobce v žalobě nezpochybnil, že sice úpadce požádal o vrácení přeplatku na DPH, který měl vzniknout z daňových přiznání za zdaňovací období prosinec roku 2015 až červenec roku 2016, jenž podal úpadce a v nichž byl vykázán nadměrný odpočet DPH, avšak s tímto požadavkem na vrácení DPH se správce daně neztotožnil, zahájil daňovou kontrolu a dále probíhalo vyměřovací řízení, v němž byla naopak stanovena daň z přidané hodnoty za uvedená období, tedy na základě platebních výměrů, specifikovaných v žalovaném rozhodnutí, a v podstatě žalobce i v žalobě (článek II. žaloby) potvrdil naopak existenci pohledávky státu vůči úpadci. Proto nemohl ani existovat žádný vratitelný přeplatek ze zmíněného daňového přiznání, protože tento požadavek úpadce na vrácení DPH z daňového přiznání nebyl správcem daně uznán a naopak byla daň mu vyměřena platebními výměry. Správce daně vycházel ze skutečnosti, že tyto platební výměry jsou pravomocné, v odvolacím řízení pak žalovaný zjistil z jiného rozhodnutí zdejšího soudu, tedy z usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 15. 8. 2019, č. j. 52 Af 38/2018-258, že v případě, kdy byl uplatněn nárok na vrácení nadměrného odpočtu, ale správce daně tento nárok neuzná a vyměří DPH, tak se jedná o spor o vratitelný přeplatek na dani dlužníka a platební výměry v takovém případě nemohou nabýt právní moci dle § 243 odst. 2 daňového řádu okamžikem ukončení přezkumného jednání v insolvenčním řízení. Krajskému soudu je z jeho vlastní rozhodovací činnosti známo, že právě toto usnesení bylo vydáno v případě jiného soudního řízení, kdy se stejný žalobce, tedy insolvenční správce dlužníka společnosti Trávníček – Svitavy, s.r.o., domáhal soudního přezkumu mimo jiné i právě předmětných platebních výměrů, přičemž zdejší krajský soud ve zmíněném usnesení žalobu směřující proti těmto platebním výměrům zčásti zastavil a dále odmítl z důvodu opřené o právní názor, vyslovený Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne

24. 6. 2015, č. j. 3 Afs 134/2014-3. Ten vyjadřuje závěr, že když se jedná o zmíněný spor o vratitelný přeplatek na dani dlužníka, tak v daňovém řízení by mělo být pokračováno až do konečného rozhodnutí, aby případný přeplatek mohl být následně vydán do majetkové podstaty, přičemž v takovém případě není možné aplikovat § 243 odst. 2 daňového řádu a v daňovém řízení by mělo být pokračováno až do konečného rozhodnutí o odvolání proti platebním výměrům (proti tomuto usnesení byla podána kasační stížnost, řízení o ní bylo však zastaveno usnesením NSS ze dne 20. 11. 2019, č. j. 2 Afs 263/2019-24). Tato skutečnost však nic nemění na tom, že i když zmíněné platební výměry by nebyly pravomocné, tak neexistuje žádný vratitelný přeplatek, tedy pohledávka žalobce vůči státu, naopak zde probíhá daňové řízení, jehož předmětem je zjištění daňové povinnosti úpadce vůči státu a právě v tomto řízení může žalobce svůj požadavek tím, že může brojit proti zmíněným platebním výměrům v daňovém řízení. Podle konstantní soudní judikatury „v případě nadměrného odpočtu může přeplatek vzniknout až v okamžiku vyměření...Před okamžikem vyměření tedy žádný nadměrný odpočet neexistuje, a proto ho nelze ani použít na úhradu jiné daňové povinnosti“ (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2007. č. j. 1 Afs 20/2007-55).

8. Žádný právní předpis, a to ani zákon o insolvenční, nedává však možnost správci daně, aby se v podstatě vrátil k původním požadavkům úpadce, bezdůvodně a „bezhlavě“ jej uznal za oprávněný, nezahájil daňovou kontrolu ani vyměřovací řízení a v podstatě by tak vyplatil žalobci přeplatek na DPH, o kterém však před tím správce daně nerozhodl tak, že by jej uznal a daň by byla tak stanovena na základě daňového přiznání. Ostatně ani žalobce v žalobě neuvádí, že by taková možnost vyplývala ze zákonné úpravy, tedy že by bylo možné „obcházet“ daňové řízení, v němž byla daň stanovena zmíněnými platebními výměry, žalobce neuvedl žádné ustanovení zákona, které by uvedené platební výměry „zneplatnilo“ a naopak by neoprávněně zvýhodnilo žalobce před nároky státu vzniklé z daňové povinnosti úpadce.
9. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
10. Výrok o náhradě nákladů se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému soud toto právo nepřiznal, když mu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 14. července 2020

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu